

Kontrollenheten
 Arne Andersson
 Tfn: 036-155258
 Mobilnr: 070-3267595
 E-post: Arne.Andersson@jordbruksverket.se

Klassificeringsverksamheten 2015

Övergripande

För att ge ett korrekt underlag för avräkning till djurleverantörerna och för handel med slaktkroppar använder vi ett gemensamt klassificeringssystem. Grunden för det systemet är gemensamt för alla länder inom EU och kommissionen använder vår klassificering för att kunna jämföra och bedöma marknaden för kött inom hela EU. Det är viktigt att klassificeringen görs på samma sätt och ger samma resultat över hela landet.

Jordbruksverket ger ut detaljregler för klassificering av slaktkroppar, kontrollerar hela systemet och certifierar slakteriernas klassificerare.

Klassificeringsstatistik finns på webbplatsen www.jordbruksverket/kottklassning under rubriken Statistik. Regler, broschyrer och filmer som beskriver systemet kan beställas på Jordbruksverkets hemsida eller av klassificeringsgruppen.

I Sverige är huvudregeln att alla kontrollslakterier klassificerar det de slaktar, men slakterier som enbart slaktar egna djur och styckar dem kan få dispens. För att få en sådan dispens måste man ansöka om det hos Jordbruksverket. En bra början är att kontakta klassificeringsgruppen och resonera om möjligheten till dispens.

Kontroller

Vår klassificeringsgrupp ansvarar för kontrollen av systemet. Under året har Anders Eriksson, Kenny Persson och Arne Andersson ingått i klassificeringsgruppen. Anders och Kenny utförde i stort sett samtliga kontroller och Arne har huvudsakligen skött administrationen runt kontrollerna. Förutom att genomföra kontroller har deltagarna i gruppen även deltagit i utbildning av klassificerare, i EU-gemensamt arbete och informerat berörda parter och andra intresserade om systemet.

Målsättningen för kontrollarbetet är att säkerställa att alla slakterier som klassificerar gör det korrekt och likartat, oavsett om de är stora eller små eller finns i olika delar av landet. EU ställer också krav på hur många kontroller som vi ska göra och vad de ska innehålla.

Kontrollerna har omfattat två till tre oanmälda kontrollbesök per kvartal för 24 större slakterier, varav 19 slaktar betydande mängder nötkreatur, 12 svin och 10

får. Två av dessa lades ned under 2015. De 13 något mindre kontrollslakterierna har kontrollerats minst en gång per kvartal. Därutöver finns 44 små slakterier som ska klassificera och som vi planerade att besöka minst en gång under året. Tre av dessa hade lagts ned eller hade slutat slakta för året då vi kontaktade dem, varför dessa tre kontroller inte blev gjorda.

Under 2015 har inga kontroller utförts på styckningsfirmor. Inte heller har några kontrollslakterier för ren kontrollerats. Det fanns under året 20 små slakterier som endast slaktade och styckade egna djur och som har dispens från klassificering. Under 2015 har ingen lantbrukare begärt omkontroll av klassificerade djur.

Av alla kontrollbesök ledde 28 till återbesök. Av dem gällde 20 återbesök för klassificering av nöt och 8 gällde får). Inga vidare åtgärder behövdes.

Vår bedömning är att klassificeringssystemet har fungerat bra under året som gått.

Tabell 1. Omfattning på kontroller 2015

	Nöt	Svin	Får
Antal kontrollerade slakterier	62	47	71
Antal kontroller	219	107	131
Antal kontrollerade klassare	75	47	54
Antal kontrollerade kroppar	8 514	5 638*	3678
Andel av slaktade djur, %	2,1	0,3*	1,4
Putsningskontroll	689	920	180

*Grisar klassade med Autofom III i Kristianstad och Skövde är inte medräknade

Hos de fyra största slakterierna har vi också gjort en kontroll varje kvartal av marmoreringens bedömningen. Dessa bedömer marmorering efter en femgradig skala.

Utbildning

Under året har vi genomfört en komplett utbildningsserie för nya klassificerare av tamdjur. Utbildningen omfattade en tvådagars teorikurs i Uppsala för 48 personer, två dagars svinklassningskurs i Kalmar med 25 deltagare och två dagars slutkurs i EUROP-bedömning på HKScan i Linköping för 42 personer. Ett antal klassificerare har också fått mängdträning hos klassificerarna vid slakteriet i Kalmar. Vi är tacksamma mot slakteriet och dess personal som ställer upp och stöttar de som behöver göra praktikkdelen i utbildningen av klassificerare. Allt som allt har 47 personer fått nytt eller utökat godkännande under året.

Inspektörerna har genomfört tre samtrimningsövningar för att säkerställa att nivån på bedömningarna är lika oavsett vilken inspektör som gör dem. En av dessa övningar gjorde vi tillsammans med inspektörer från Norge och en i

samband med det Nordiska mötet tillsammans med inspektörer från Norge, Danmark och Finland.

Internationella kontakter

EU-verksamhet

EU har hållit ett åtta möten specifikt inriktade på klassificering och prisrapportering. Dessa hölls inom ramen för förvaltningskommittén för animaliska produkter. Två av dessa har syftat till att sammanfatta verksamheten föregående år på olika djurslag. Övriga har arbetat fram utkast till ett uppdaterat regelverk för klassificering och prisrapportering. Det arbetet fortsätter in i 2016.

Sverige är med i ett europeiskt nätverksprojekt för skattning av vävnadsfördelning i levande och slaktade djur. Arne deltog i en konferens inom det projektet.

Nordiskt möte

I juni var vi från Sverige värdar för det Nordiska klassificeringsmöte som äger rum vartannat år med deltagare från klassificeringskontrollen i de nordiska länderna. I år uteblev Island på grund av generalstrejk. Mötet hölls på Gotland och innehöll både diskussioner och sambedömning av nöt och fårslaktkroppar.

Utveckling

Under året har vi påbörjat utvecklingen av en webbaserad teoriutbildning för klassificerare. När den lanseras kommer både direkta kostnader och tidsåtgång för utbildning av nya klassificerare att minska jämfört med nuläget. Utbildningen kommer att vara färdig under 2016.

Plan för kontrollen år 2016

Under 2016 kommer mycket arbete att läggas på framtagningen av det nya utbildningspaketet, liksom på att uppdatera det svenska regelverket för klassificering med anledning dels av att EU:s förordning ändras, dels för att det finns anledning att se över delar av våra egna regler.

Vi kommer också att ha fortsatt kontakt med våra nordiska motsvarigheter för att samtrimma oss och på det sättet säkerställa en hög kvalitet i klassificeringskontrollerna och i förlängningen också för klassificeringssystemet i stort.